

אורי אבנרי

הידר, קיבדנו נשק

הידר, ניצחנו! סוף־סוף ניתנה לנו הרשות לקנות נשק, ממש כמדינות ה־ערביות. לשני הצדדים ניתנה זכות שווה למכור את המאמץ המורתי תותחנים. זוהי, כמובן, בשורה משמחת. בט־חוננו הלאומי גדל.

אלא שיש עוקץ בענין: כוונתם המוצהרת של הנותנים האדיבים היא שנשתמש ברבות הימים בנשק זה כדי להגן על המזרח התיכון בפני פלישה רוסית. שלוש המעצמות בטוחות, איפא, שנכנס למלחמת־העולם השלישית לצד אמריקה.

קנינו, איפא, שלום (מפוקפק) עם הערבים תמורת מלחמה (בלתי־מפוק־פקת) עם הרוסים.

נצחון גדול: מותר לנו לשפוך את דמנו למען אמריקה. האם לא היתה אפשרות להשיג שלום עם הערבים במחיר זול יותר — למשל על בסיס של ניטרליות משותפת במלחמת־העיר־לם האטומית?

ישראלים אינם רצויים

אחרי הטיוח המוצלח לקפריסין על סיפון „גליליה“ (העולם הזה, 655) אסרה הממשלה שלנו כל טיול דומה. דיברו על המחסור במטבע זה, ויתרו על התרנגול היהודי שריחף באופק, ושכחו את העניין.

אלא שהסיבה לאיסור הממשלתי לא היתה חוסר המטבע הזר. האיסור בא כתוצאה מימון קפריסאי. סיבתו: ה־תיירים הישראליים „סחבו“ מאות כלי־ערך מן המסעדות והחנויות. בבית־מלון ידוע אחד נגנבו באותו יום למעלה מחמשים כפות כסף.

סרטנים במקום פדאפל

במשך כמה חדשים עבד יגאל אלון במשקו — קבוץ גינוסר — בהגשת אוכל ובעבודות דומות (ראה תמונה). נראה שלא הצליח בתפקידים נכבדים אלה — כי הנה החליט הקבוץ לשלחו לחוץ־לארץ למען יוכל ללמוד את מדעי החברה באוניברסיטה של... לונדון. (האלמא־מאטר של משה שרת, דב יוסף, יחזקאל סחר, דויד הכהן, גרשום שוקן, אלכס רביב, ועוד „גורו־ה־מערב“).

יש לוחשים שבחירת האוניברסיטה נקבעה לפי נטיותיו המטבחיות של אלון־הפלמתי. שבביקורו האחרון באנג־ליה התאהב בצדפות, סרטנים וכדומה.

בי"ם למהפכנים

האוניברסיטה העברית הוציאה מתור־כה מלומדים, פקידים, גם חיילים טר־ביב. אולם מעולם לא ראינוה מוציאה מתוכה מהפכנים.

והנה קרה הדבר. „חוג צעירים נועז“ — מודיע „חרות“ — „סטודנטים של האוניברסיטה העזו להתמודד עם המציאות הישראלית...“

מציין. איך קרה הדבר? כמה צעירים הרגישו צורך לחולל מהפכה. ישבו יחד ונוכחו לדעת שהש־קפותיהם אינן מודעות. פסלו כל דבר שהיה שנוי במחלוקת והשאירו רק את הדברים המוסכמים. נוצר מצע שכל אדם בישוב יכול להסכים לו — קומר־ניסט, איש־חרות וכנעני.

יש פתרון לכל בעיות המדינה, הוא פשוט בתכלית. „חייב העם כולו, וב־ראשו הנוער, להתלכד שכם אחד, מבלי להתחשב בשייכותו המפלגתית של כל פרט.“

תחי המהפכה.

טעות מדפזנית?

לפחות עשרים פעם ביום מצלצים לאולפן „קול ישראל“ אנשים המבקשים את „חברה קדישא“.

המתמַע־מדות בין מכוניות, אופנועים והולכי־רגל; אי ידיעת חוקי התנועה האלמנטריים ואי־הבנת התוצאות הנור־עות מהפרתם.

הענשים דרושים — אך דרוש מהם פי אלף מבצע עצום של הסברה ושיכ־נוע. ובזאת עוד לא נעשה כלום. יש ריב סמכויות בין המשטרה ומשרד־התנועה מי מהם אחראי לשטח זה. התקציב נמצא בידי משרד התחבורה, שאינו עושה כלום בכיוון זה, והמש־טרה אינה יכולה לפעול מחוסר תק־ציב. בית־המשפט דן את העבריינים בטיטונות (עד ששים מקרים לשעה) והכל נשאר כמו שהיה. אנו מציעים לממשלה לחשוב קצת על ריכוז הסמ־כויות ועל מציאת כשרונות מתאימים למפעל הסברה.

שניים ירדו ממוס

שני אדונים שעסקם הוא המזון יר־דו זה לא כבר ממטוסים (לא יחד) בשדה התעופה של לוד. בשבוע שעבר הגיע אלינו לורד בויד אור, המנהל הכללי הראשון של ארגון המזון והחקלאות של א״ם. תר־אר זה ודאי יספיק כדי לציין את מעמדו בעולם. מלווה אשתו ירד בחיור במדרגות המטוס של ק.ל.מ., לחץ את ידיהם של אחדים מחבריו לנסיעה, וברך אותם בדרך צלחה.

כפוף קמעא פגש את בא כוח משרד החוק, וכשאמר: „אוי, זה נאה מצדכם שבאתם לקבל את פני“, חשנו כי דבריו נאמרו בכנות. ובאמת ישב, וענה על כל השאלות שהוצגו בפניו, הביע את משאלתו ל־לום עולמי, ואז שאל בזהירות אילו מהעיתונים היו מיוצגים שם. לפי דרך השאלה דומה היה כי עתיד הוא לזכור כל עתונאי בשמו. בשעה שדיבר ה־גיש כמה נקודות בטפיחה בעפרונו על שולי פנקסו של אחד העתונאים. היה נעים לעסוק במלאכת העת־נאות ולפגוש אדם כזה, — גדול, בכל מובניה של המלה.

מזון הוא עסקו של הלורד בויד אור, בדיוק כשם שזה עסקו של ה־ד״ר דב יוסף, שר האספקה והקיצוב ה־ישראלי.

דב יוסף יצא מתוך מוס, זה לא כבר, ופסע אל מקום חנית המטוסים. היה זה בשעה מוקדמת בבוקר, ונדמה כי הופתע למצא עתונאים שבאו לפניו. הוא סילק אותם מעליו באמרו: „אני לא מוכן להגיד שום דבר.“ שני האדונים מעונינים במזון, אבל יש לי הרושם כי לא באותה צורה.

יתערב בענייני אורחיה. רוסיה לא הגי־בה. היא לא תגיב. נתכן שתשמיע דברי־גידופים, כדרך תעמולתה. אבל גי־דופים אלה ערך חיובי להם. כי רק בדרך זאת יודע ליהודי רוסיה שמישהו דרש את צאתם ועליתם לישראל. יתכן גם כי הדבר יטפיע לרעה על מצבם של יהודי רוסיה. בזמן האחרון יחס רוסיה ליהודיה אינו כ־ת־מול שלשום. שוב אין הם נחשבים כאלמנט מהימן ביותר. ושמועה או־מרת, כי לאחר סגירת כל העתונים היהודיים ברוסיה, כל התיאטרות, ה־ציאות הספקים, וכל בתי־הספר היהודיים, הועברו המוני יהודים מאזורי הספר — מהבאלטיקום, בסאראביה, וגם מאוק־ראינה ומרוסיה הלבנה — לאיוורים הארקטיים ולסיביר.

תרעומות מדיניות לאחר דברים ב־ל־תיזהירים הנוגעים בעליה היו כבר בעבר. זכורה האמרה על „בת־הרב“ מרומניה, והנה, זמן קצר לאחר הנאום החלה עליה גדולה מארצה של בת־הרב. אולי תחזור הפרשה גם בארצו של סטאלין, שהתעתד פעם להיות כומר אורתודוכסי?

המשטרה איימת בשביתה

לא מכבר איים אחד מראשי המש־טרה במעשה שלא רק היה מקורי, אלא היה בודאי גם זוכה לתמיכתו הנלהבת של רוב האזרחים: הוא איים שהמש־טרה תכריז על שביתה כללית של יום אחד אחרי שנהג, אשר דרס אדם למות והסתלק ממקום המעשה (מבלי להיחזק אפילו אם חי האדם או מת) גידון לקנס של מאה לירות. כינתיים עבר בכנסת בקריאה ר־א שונה חוק התעבורה בדרכים, לפיו אפי־שר יהיה להטיל ענשים חמורים יותר על עברייני תנועה. אף כי אין ספק שהדבר בכללו רצוי וחיוני, נדמה ש־הצעת־החוק חורגת בכמה נקודות ממ־גרת ההגיון. כך תהיה, למשל, אפשרות לדון לשבע שנות מאסר נהג שידרוס אדם למות, אפילו בשגגה. שר המש־טרה — המאחד בקרבנו את הנסיון של שוטר, שופט ונהג — התנגד, כנר־אה, לסעיף זה.

דבר אחד ברור: בענשים לא יתוקן המצב. הפחד מפני ענשים לא יחסל את הסיבות העיקריות הגורמות לתאונות — חוסר נימוסים בדרכים, פראות ו־מ־ל־

לא על הלחם לבדו...

כדי לחסוך סכום של 25000 ל״י (מתוך היבוא הכללי העולה על סכום של 90 מיליון ל״י!) החליט שר הקיצוב על שורה של אמצעים שתוצאתם תהיה להחניק לחלוטין את העתונות — היומית והשבועית כאחת. עתונים יומיים יצומצמו ב־25%, השב־עונים ב־40% מכמות הניר של כל גליון.

בארץ מופיעה כיום שורה ארוכה של כתבי־עת לועזיים (ארבעה שבועי־נים בשפה לועזית אחת בלבד!) השוק עודו מוצף בכתבי־עת לועזיים וזים העולים באלפי דולארים. ואין השל־טונות חושבים לחדול גם מלהוציא ר־ש־יונות נוספים לעתונים לועזיים נוספים. במדינה דימוקראטית — ודוקא ב־מצב של משבר חמור! — נועד תפקיד מכריע לעתונות. בלעדיה אין חופש של ביטוי, אין אפשרות להמונים הרחבים לעמוד על פשר המאורעות ופעולות הממשלה. יתכן שהחנקתה תהיה נוחה לפקידים קצרי־ראות — אולם בסופו של דבר היא תתגסק בממשלה עצמה.

בת־הרב והכומר

נאמו של ראש הממשלה בקבוץ אפיקים הכיל פצצה שנשמעה למרחקים: הפניה לרוסיה לאפשר עליית יהודים מתוכה. הנסיבה היתה מקלה ביותר: קיבוץ „אפיקים“ — שמו המלא הוא „קיבוץ השומר הצעיר מס.ס.ס.ר. אפי־קים“... אין זה השומר הצעיר מיסודו של יערי. זהו הפלג הרוסי מהשומר הצעיר, שהתפלג מגזעו כשיערי וחב־ריו החליטו ליסד את הקיבוץ הארצי ולעלות לדרך מדינית עצמאית. ומענין כי דוקא יוצא־רוסיה התנגדו לכיוון הפרודרסי של „השומר הצעיר“.

וכיוון שראש הממשלה דיבר ביובל ישוב שאנשיו מוצאם מרוסיה, מובן היה שיגע בבעיה שבדרך־כלל רק מת־לחשים בה: עליית יהודי רוסיה שפסי־קה בשנים הראשונות של שנות ה־עשרים.

אולם ידוע כי פה ושם „במסודות ובחוגים רשמיים“ עמדה הבעיה על סד־היום אם ומתי לדרוש עליה גם מרוסיה. ועד אשר החליטו שם, השמיע ראש הממשלה את הדישיה בגלוי.

ברוסיה ודאי תעורר הדישיה מורת־רות. עוד לא קרה בתולדותיה שמישהו

לורד בוידיאור מאשר את התפריט מן האוניברסיטה — למטבח

יגאל אלון מגיש את הארוחה מן המטבח — לאוניברסיטה.